

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

07 червня 2017 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 95/вс-17

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у пленарному складі:

головуючого – Козьякова С.Ю.,

членів Комісії: Бутенка В.І., Василенка А.В., Весельської Т.Ф., Заріцької А.О., Лукаша Т.В., Макарчука М.А., Мішина М.І., Прилипка С.М., Тітова Ю.Г., Устименко В.Є., Шилової Т.С., Щотки С.О.,

розглянувши питання про підтвердження здатності кандидата на посаду судді Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду Балаца Сергія Валерійовича здійснювати правосуддя у відповідному суді, стосовно якого оголошено перерву відповідно до абзацу другої частини першої статті 88 Закону України «Про судоустрій і статус суддів»,

встановила:

Рішенням Вищої кваліфікаційної комісії суддів України (далі – Комісія) від 07 листопада 2016 року № 145/зп-16 оголошено конкурс на зайняття 120 вакантних посад суддів касаційних судів у складі Верховного Суду.

Балац С.В. звернувся до Комісії 06 грудня 2016 року із заявою про проведення стосовно нього кваліфікаційного оцінювання для участі у конкурсі на посаду судді Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду за спеціальною процедурою призначення.

Комісією 13 грудня 2016 року прийнято рішення № 106/вс-16 про допуск Балаца С.В. до участі у конкурсі на посаду судді Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду. Рішенням Комісії від 11 січня 2017 року № 2/зп-17 призначено кваліфікаційне оцінювання 653 кандидатів, допущених до участі у конкурсі на зайняття 120 вакантних посад суддів касаційних судів у складі Верховного Суду, зокрема Балаца С.В.

09 лютого 2017 року Комісією прийнято рішення № 27/вс-17 про допуск Балаца С.В. до проходження кваліфікаційного оцінювання для участі у конкурсі на посаду судді Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду.

Положеннями статті 83 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (далі – Закон) закріплено, що кваліфікаційне оцінювання проводиться Вищою кваліфікаційною комісією суддів України з метою визначення здатності судді (кандидата на посаду судді) здійснювати правосуддя у відповідному суді за визначеними критеріями. Такими критеріями є: компетентність (професійна, особиста, соціальна тощо), професійна етика, доброчесність.

Балац С.В. 16 лютого 2017 року склав анонімне письмове тестування, за результатами якого набрав 79,5 бала, і згідно з рішенням Комісії від 17 лютого 2017 року № 12/зп-17-допущений до виконання практичного завдання на етапі іспиту під час кваліфікаційного оцінювання у межах процедури конкурсу до відповідних касаційних судів у складі Верховного Суду.

За результатами виконаного 21 лютого 2017 року практичного завдання Балац С.В. набрав 78 балів та згідно з рішенням Комісії від 29 березня 2017 року № 22/зп-17 є таким, що допущений до другого етапу кваліфікаційного оцінювання «Дослідження досьє та проведення співбесіди» у межах процедури конкурсу до Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду.

Згідно з абзацом третім пункту 20 розділу III Положення про порядок та методологію кваліфікаційного оцінювання, показники відповідності критеріям кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення, затвердженого рішенням Комісії від 03 листопада 2016 року № 143/зп-16 (далі – Положення), під час співбесіди обов'язковому обговоренню із суддею (кандидатом) підлягають дані щодо його відповідності критеріям професійної етики та доброчесності.

Відповідно до положень статті 87 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» з метою сприяння Вищій кваліфікаційній комісії суддів України у встановленні відповідності судді (кандидата на посаду судді) критеріям професійної етики та доброчесності для цілей кваліфікаційного оцінювання утворюється Громадська рада доброчесності, яка надає, за наявності відповідних підстав, висновок про невідповідність судді (кандидата на посаду судді) критеріям професійної етики та доброчесності.

Громадською радою доброчесності надано Комісії висновок про невідповідність кандидата на посаду судді Верховного Суду Балаца С.В. критеріям доброчесності та професійної етики, затверджений 01 травня 2017 року.

Відповідно до висновку Громадської ради доброчесності кандидат упродовж 2012-2016 років отримав дохід в 1 440 033 грн, дружина кандидата – 1 094 472 грн. У досьє кандидата його близькими особами вказано батька, матір, батька дружини, матір дружини. Відповідно до даних декларації за 2016 рік та досьє кандидата його родина володіє таким майном:

- 1) земельна ділянка 0,0591 га, набута 28 квітня 1998 року (м. Хмельницький, Хмельницька обл.), власник – кандидат;
- 2) садовий (дачний) будинок 105,80 кв.м, набутий 21 травня 2008 року (м. Хмельницький, Хмельницька обл.), власник – кандидат;

- 3) земельна ділянка 1,2977 га, набута 07 травня 2015 року (Чемеровецький р-н., Хмельницька обл.), власник – батько дружини;
- 4) земельна ділянка 0,0956 га, набута 06 серпня 2009 року (Кам'янець-Подільський р-н., Хмельницька обл.), власник – матір дружини;
- 5) чотири машиномісця 17,9; 18,2; 15,7; 20,6 кв.м, набуті у 2016 році, власник – кандидат;
- 6) п'ятикімнатна квартира 189,3 кв.м у ЖК ІНФОРМАЦІЯ_1, набута 08 липня 2014 року, власник – кандидат;
- 7) 1/3 квартири 51,6 кв.м, набута 30 грудня 1996 року (Хмельницька обл., м. Хмельницький), власник – дружина кандидата;
- 8) 2/3 квартири 51,6 кв.м, набута 25 грудня 2012 року (Хмельницька обл., м. Хмельницький), власник – матір дружини;
- 9) квартира 62,30 кв.м, набута 02 листопада 2011 року (м. Київ), власник – син;
- 10) квартира 118,6 кв.м, набута 30 жовтня 2013 року (м. Київ), перебуває в користуванні кандидата, власник – матір кандидата;
- 11) квартира 66,6 кв.м, (Хмельницька обл., м. Хмельницький), власник – батько дружини;
- 12) автомобіль легковий Honda Legend 2008 року випуску, вартість на час набуття в тому ж році – 369 785 грн, перебуває у спільній сумісній власності кандидата та його дружини;
- 13) мотоцикл Ducati MS1200MT 2010 року випуску, набутий 05 серпня 2009 року, вартість 24 437 грн, перебуває у спільній сумісній власності кандидата та його дружини;
- 14) автомобіль INFINITI FX 35 2008 року випуску, набутий 13 грудня 2016 року, вартість 300 000 грн, перебуває у спільній сумісній власності кандидата та його дружини;
- 15) кошти, розміщені на банківських рахунках/готівкові кошти 421 288 UAH, 10 000 GBP, 7 204 EUR, 53 010 USD;
- 16) антикварні вироби невідомої кандидату вартості.

Також у висновку вказано, що кандидат та члени родини регулярно декілька разів на рік здійснюють туристичні подорожі за межі України, що також потребує значних витрат.

За твердженням Громадської ради доброчесності, наведене дає підстави для висновку про невідповідність способу життя кандидата та членів його родини задекларованим доходам.

Обставини, викладені у висновку, відображені також у досьє кандидата, таку інформацію, зокрема, надало Національне антикорупційне бюро України.

Крім того, на портал Громадської ради доброчесності надійшло повідомлення, в якому зазначено, що 20 березня 2013 року господарський суд міста Києва у складі головуєчого судді Балаца С.В., суддів Баранова Д.О. та Босого В.П. ухвалив рішення щодо законності землевідведення під будівництво житлово-офісного комплексу з підземним паркінгом по вул. ІНФОРМАЦІЯ_2. Суд під головуванням Балаца С.В. фактично визнав, що ділянки, розташовані в буферній зоні Софії Київської і на території пам'ятки археології національного

значення «Культурний прошарок Міста Ярослава», не є землями історико-культурного призначення і не мають статусу «особливо цінних».

Громадська рада доброчесності вказала, що кандидат надав перевагу комерційним інтересам забудовника над суспільним інтересом щодо збереження об'єкта всевітньої культурної спадщини, що є проявом недоброчесної поведінки кандидата.

Стосовно вказаних у висновку Громадської ради доброчесності доводів кандидат на посаду судді Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду Балац С.В. надав усні та письмові пояснення, а також докази, які було оцінено Комісією під час співбесіди.

Кандидат зазначив, що не погоджується з висновком Громадської ради доброчесності та вказав, що джерелами походження задекларованих активів є його доходи отримані, з 1993 року як заробітна плата, дивіденди, доходи від відчуження цінних паперів, рухомого та нерухомого майна, доходи від адвокатської (1999-2002) та підприємницької (2000-2002) діяльності, суддівська винагорода (з 2003 року), доходи від відчуження рухомого та нерухомого майна, а також доходи його дружини (заробітна плата, соціальні виплати) та доходи від підприємницької діяльності. Регулярні витрати на утримання майна становлять приблизно від трьох до восьми тисяч гривень на місяць.

Також кандидат зазначив, що під час співбесіди звернув увагу на неточності, зазначені у висновку Громадської ради доброчесності. Так, у висновку зазначається, що упродовж 2012-2016 років кандидат отримав дохід у сумі 1 440 033 грн, дружина кандидата – 1 094 472 грн. Фактично відповідно до декларацій за 2012-2016 роки він отримав дохід у розмірі 2 168 957 грн, а дружина – 1 987 315 грн, що на 1 621 767 грн, або на 63,3 % більше, ніж зазначено у висновку. Розбіжність виникла у зв'язку з тим, що Громадська рада доброчесності, оцінюючи доходи кандидата та його сім'ї, використала інформацію щодо нарахованих доходів за період з 2012 по 2015 роки та дев'ять місяців 2016 року (заробітна плата, соціальні та страхові виплати, тощо) і не врахувала задекларованих доходів від відчуження нерухомого майна в 2012 році та доходи дружини від підприємницької діяльності за 2016 рік. Також є певні невідповідності у переліку майна родини кандидата, викликані некоректно наданою інформацією державними органами та помилкою під час аналізування декларації кандидата за 2016 рік.

Зокрема, у пункті 3 висновку вказано земельну ділянку площею 1,2977 га, власником вказаний батько дружини. Фактично земельна ділянка є власністю бабусі дружини, призначення – для ведення товарного сільськогосподарського виробництва, ділянку здано в оренду.

У пункті 5 вказано, що кандидат є власником чотирьох машиномісць, набутих у 2016 році. Фактично у власності сім'ї кандидата є два машиномісця, про що зазначено у декларації за 2016 рік, а два машиномісця він орендує.

Окрім того, кандидат зазначив, що Громадською радою доброчесності не враховано, що усе майно, зазначене у висновку, набуто його сім'єю, сім'єю його батьків та см'єю його дружини за рахунок доходів, отриманих упродовж

всього життя, а не за період з 2012 по 2016 роки.

Стосовно наявної у власності п'ятикімнатної квартири площею 189,3 кв.м, набутої 08 липня 2014 року, вартість на дату набуття 2 023 167 грн кандидат зазначив, що ця квартира будувалася тривалий час, деякий час будівництво багатоквартирного житлового будинку не проводилося і була законсервовано. Договір купівлі-продажу цінних паперів, кінцевим результатом якого була побудова та передача у власність п'ятикімнатної квартири загальною площею 184,93 кв.м, ним було укладено ще у 2006 році. Вартість вказаної квартири сплачувалася частинами й отриманий ним дохід у ці роки дозволяв йому проводити ці сплати.

Стосовно судового рішення, на яке міститься посилання у висновку Громадської ради доброчесності, кандидат пояснив, що воно залишено без змін апеляційною та касаційною інстанціями і суд під час прийняття цього рішення виходив з предмета та підстав позову, а також наданих сторонами доказів, не надаючи перевагу будь чийм інтересам.

Пояснення кандидата і надані ним документи належно вивчені і досліджені Комісією, однак не визнані беззаперечними доказами на спростування підстав для висновку про невідповідність кандидата критеріям доброчесності та професійної етики.

Водночас, щодо обставин, пов'язаних з професійною діяльністю кандидата, Комісія зауважує, що не встановлено підстав вважати доказом невідповідності кандидата критеріям професійної етики та доброчесності ухвалення ним 20 березня 2013 року судового рішення у конкретній справі, яке було перевірено судами вищих інстанцій і набрало законної сили.

Згідно з параграфом 23 Висновку КРЄС №18 відповідно до основоположного принципу судової незалежності система оскарження – це, в принципі, єдиний шлях, яким може бути скасовано чи змінено судове рішення після того, як його було винесено, і єдиний спосіб, у який судді відповідатимуть за свої рішення, за винятком того, коли вони діють недобросовісно.

Відповідно до частини першої статті 88 Закону, якщо Громадська рада доброчесності у своєму висновку встановила, що суддя (кандидат на посаду судді) не відповідає критеріям професійної етики та доброчесності, то Комісія може ухвалити рішення про підтвердження здатності такого судді (кандидата на посаду судді) здійснювати правосуддя у відповідному суді лише у разі, якщо таке рішення підтримане не менше ніж одинадцятьма її членами.

Дослідивши досьє кандидата, заслухавши доповідача, уповноваженого представника Громадської ради доброчесності та кандидата, надавши відповідну оцінку встановленим обставинам, Комісія провела голосування за результатами якого пропозиція про визнання Балаца С.В. таким, що підтвердив здатність здійснювати правосуддя у Касаційному господарському суді у складі Верховного Суду була підтримана лише сімома членами Комісії.

Це кваліфікаційне оцінювання здійснювалося в межах участі кандидата Балаца С.В. у конкурсі на зайняття вакантної посади судді Касаційного

господарського суду у складі Верховного Суду, що обумовлювало перевірку кандидата на відповідність найвищим стандартам, та вимагало відсутності щонайменшого обґрунтованого сумніву у чеснотах майбутніх суддів Верховного Суду. Відтак висновки Комісії за результатами цього кваліфікаційного оцінювання не можуть мати преюдиційного значення та негативно вплинути на проходження кандидатом інших процедур, пов'язаних з кар'єрою судді.

Ураховуючи викладене, керуючись статтями 88, 93, 101 Закону, Положенням, Комісія

вирішила:

визнати Балаца Сергія Валерійовича таким, що за критеріями професійної етики та доброчесності не підтвердив здатності здійснювати правосуддя у Касаційному господарському суді у складі Верховного Суду.

Головуючий

С.Ю. Козьяков

Члени Комісії:

В.І. Бутенко

А.В. Василенко

Т.Ф. Весельська

А.О. Заріцька

Т.В. Лукаш

М.А. Макарчук

М.І. Мішин

С.М. Прилипко

Ю.Г. Тітов

В.Є. Устименко

Т.С. Шилова

С.О. Щотка